

SCHOOLPLAN

2024-2028

Da Costaschool
Hollanderstraat 21
2517HH Den Haag

Schoolplan 2024 – 2028
Da Costaschool

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN	blz. 5
1.1 Voorwoord	blz. 5
1.2 Context van de school	blz. 5
1.3 Leerlingpopulatie	blz. 6
1.4 Missie en visie	blz. 6
1.5 Onderwijsconcept	blz. 7
HOOFDSTUK 2: ONDERWIJSKUNDIG BELEID	blz. 8
2.1 Onze praktijk	blz. 8
2.2 Onderwijskundige kwaliteit	blz. 8
2.3 Basisvaardigheden	blz. 9
2.4 Pedagogisch-didactisch handelen	blz. 11
2.5 Ondersteuningsprofiel	blz. 11
2.6 Ambities	blz. 12
HOOFDSTUK 3: PERSONEELSBELEID	blz. 13
3.1 Bevoegdheidseisen en bekwaamheden	blz. 13
3.2 Relatie naar het onderwijskundige beleid	blz. 13
3.3 De school als lerende organisatie	blz. 14
3.4 Ambities	blz. 15
HOOFDSTUK 4: STELSEL VAN KWALITEITSZORG	blz. 16
4.1 Doelen op schoolniveau	blz. 16
4.2 Doelen op groepsniveau	blz. 17
4.3 Doorlopende leerlijn en ontwikkeling	blz. 18

HOOFDSTUK 5: SPONSORBELEID	blz. 19
5.1 Sponsorbeleid	blz. 19
HOOFDSTUK 6: IDENTITEIT	blz. 20
6.1 Identiteit en diversiteit	blz. 20
6.2 Praktijk	blz. 20
6.3 Ambities	blz. 20
HOOFDSTUK 7: STRATEGISCHE KOERS	blz. 21
7.1 Strategische koers SCOH op de Da Costaschool	blz. 21
HOOFDSTUK 8: MEERJARENPLANNING	blz. 23
HOOFDSTUK 9: INSTEMMING SCHOOLPLAN	blz. 26

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

1.1 Voorwoord

Hierbij treft u aan het Schoolplan 2024-2028 van de Da Costaschool.

Het schoolplan is een wettelijk verplicht document dat aangeeft welke keuzes met betrekking tot het te geven onderwijs en de inrichting daarvan gemaakt zijn. Bovendien legt de school met dit document verantwoording af aan ouders en inspectie.

Dit schoolplan is tot stand gekomen in samenwerking met het team, ouders en leerlingen. De strategische koers van SCOH "Voor een kansrijke toekomst" heeft geleid tot de beschreven missie en visie en daarbij horende richtinggevende uitspraken (<https://www.scoh.nl/over-scoh/strategische-koers>).

De ambities uit dit schoolplan worden jaarlijks vertaald naar een jaarplan. Het jaarplan geeft richting aan de ontwikkeling van ons onderwijs gedurende het genoemde schooljaar.

1.2 Context van de school

De Da Costaschool, gesticht in 1910, is na allerlei fusies en omzwervingen in 1988 op de Hollanderstraat 21 gevestigd. De gevel van de school is beschermd stadsgezicht.

Er zijn ruim 20 mensen werkzaam, zowel met een parttime als fulltime dienstverband. Er is een IB-er (tevens gedragspecialist) en een specialist begaafdheid die ook de plusklas organiseert. Een leerkracht ondersteunt het team als rekencoördinator. Daarnaast is er voor 2 dagen per week een vakleerkracht lichamelijke opvoeding aanwezig. De directie (directeur/adjunct-directeur) en het team worden bijgestaan door een conciërge en een administratieve hulp.

Sinds januari 2023 worden de vakken handvaardigheid/kunst, muziek en techniek/programmeren door externe vakspecialisten gegeven. Zij worden ingehuurd voor één dag per week. Deze vakken worden op de vrijdag gegeven in het kader van 'kansrijk organiseren'. Dit is mede ingegeven door de veranderende arbeidsmarkt. Hierdoor hebben we besloten onze muzische en creatieve vakken in groep 4 t/m 8 op één dag (onze "doe-vrijdag") aan te bieden en de groepsleerkrachten op de andere dagen in te zetten voor de basis- en wereldoriënterende vakken. Het curriculum voor de vakken van de doe-vrijdag wordt gevolgd en sluit zo veel als mogelijk aan bij wereldoriëntatielessen van de maandag t/m donderdag. We zien dit ook als een kans op betere inhoudelijke lessen door vakmensen, die op bevlogen wijze hun lessen geven aan onze leerlingen.

Het lukt de school tot op heden om op de huidige krappe arbeidsmarkt goed gekwalificeerde groepsleerkrachten aan te trekken voor de maandag t/m donderdag. De leerlingen van de groepen 1 t/m 3 hebben wel heel de week hun eigen groepsleerkracht(en) en krijgen tevens les van de vakdocenten gym en muziek.

Met een zo breed en passend mogelijk onderwijsaanbod verbindt het team hoofd, handen en hart bij het leren van en door de leerlingen. Het is de uitdaging en tevens de kracht van onze school om dit naar belanghebbenden (huidige en toekomstige ouders) zo goed mogelijk uit te leggen en de meerwaarde ervan mee te geven. Ook binnen het team vraagt dit om voortdurend onderzoek en het maken van goede keuzes hoe we te werk gaan.

1.3 Leerlingpopulatie

De school staat in de wijk Duinoord. Een wijk die hoofdzakelijk bewoond wordt door mensen met een HBO- of universitaire opleiding. De kinderen die onze school bezoeken komen met name uit deze wijk. Slechts enkele kinderen komen vanuit wijken om ons heen, zoals het Statenkwartier, het Regentessekwartier en de Bomenbuurt. Onze schoolweging, dat onder meer op basis van het opleidingsniveau van de ouders bepaald wordt, is 21,49 (3-jaarlijks gemiddelde van de schooljaren 2020/21, 2021/22, 2022/23) en kent een spreiding van 5,88 (schooljaar 2022/23). De schoolweging is "zeer laag" (een hoge verwachte eindopbrengst en overwegend stimulerende omgevingskenmerken) en met een bijna gemiddelde spreiding. Dat laatste zien we veranderen, met name via de instroom van "expat"-kinderen in de kleuterbouw, echter ook (in mindere mate) via zij-instroom van oudere leerlingen (bij deze groep is de voorwaarde wel dat zij de Nederlandse taal ruim voldoende beheersen). Deze leerlingen hebben dus niet het Nederlands als (eerste) thuistaal. 22% van de leerlingen heeft ouders met een niet-westerse achtergrond. Tevens komt 22% van onze populatie uit een gezin met een laag inkomen. Beide cijfers komen overeen met het landelijk gemiddelde. Wat hoger is dan het landelijk gemiddelde (17%) zijn de leerlingen die uit een éénoudergezin komen, ook 22%.

De scores van de Cito-eindtoets (zonder correctie) geven aan dat de Da Costaschool boven het landelijk gemiddelde scoort. De uitstroom naar het VO laat zien dat de kinderen van groep 8 naar alle vormen van het VO gaan. Hierbij ligt het accent op scholen voor HAVO, HAVO/VWO en VWO (zie: Schoolgids Da Costaschool). Over drie jaren gemeten behaalt 99,2% van de leerlingen het fundamentele (1F) niveau, tegen 97,9% gemiddelde van scholen met een vergelijkbare schoolweging. Signaleringswaarde van de inspectie is 85%. Op 1S/2F (streef)niveau behaalt 72,6% dit niveau, waarbij het gemiddelde van vergelijkbare scholen 72,8% is. Signaleringswaarde inspectie is 63,9% (zie: Vensters).

Op 1 februari 2024 telde de school 212 kinderen. Het grootste deel van onze leerlingen heeft Nederlands als eerste taal. Meerdere kinderen hebben ouders met een niet-Nederlandse achtergrond of dubbele nationaliteit. Het accent ligt hierbij op niet-Engelstalige landen. Ook deze ouders hebben vaak een HBO of universitaire achtergrond. Leerlingen met Nederlands als tweede taal kunnen als kleuter instromen en spelenderwijs de taal leren. Mochten er oudere leerlingen met een niet-Nederlandstalige achtergrond de school willen bezoeken, is het wenselijk dat ze vanaf groep 3 een jaar taalklas op een andere school hebben gevolgd om zo de (toch vaak talige) leerstof beter tot zich te nemen. Nu de toestroom van deze kinderen in de wijk groter lijkt te worden, zullen we ons hierover buigen.

De kinderen zijn verdeeld over 9 groepen. Er zijn 3 kleutergroepen. Meestal zijn er twee heterogene groepen en een derde groep bestaat uit leerlingen die instromen in de loop van het schooljaar. Vanaf groep 3 kent de school één groep per leerjaar. We streven naar een maximum van 30 kinderen per groep.

Onze kinderen zijn nieuwsgierig en leren graag. Zij krijgen vanuit thuis veel bagage en kennis mee. Ouders hebben, evenals het team, hoge verwachtingen van de kinderen.

1.4 Missie en visie

De kernwaarden van SCOH (verbinden, kansrijk en ontwikkelen) komen in alle geledingen van de school aan bod ([Identiteit & kernwaarden SCOH | Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden](#)). Onze missie, visie en onderwijsconcept zijn dan ook in relatie met deze kernwaarden.

Missie (hier staan we voor)

Op de Da Costaschool staat een veilige leer- en leefomgeving voorop. Leren van en met elkaar en de brede ontwikkeling vinden wij belangrijk. Op deze manier groeien de leerlingen op tot sociale, zelfstandige en zelfbewuste jongeren die met veel plezier naar school gaan!

Visie (hier gaan we voor)

In de veilige leer- en leefomgeving van de Da Costaschool kan ieder kind zichzelf breed ontwikkelen. Naast het opdoen van kennis ontwikkelen de leerlingen benodigde vaardigheden om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Het vergroten van de zelfstandigheid en het eigen inzicht van de leerlingen staan hierbij centraal. Op de Da Costaschool leren we van en met elkaar.

1.5 Onderwijsconcept

De Da Costaschool is een veilige school, met ruimte voor het individu. We vinden het belangrijk dat kinderen ook leren samenwerken om zich zo optimaal te ontwikkelen.

We staan voor gedegen onderwijs en brengen kennis over. Wij begeleiden de leerlingen in hun brede ontwikkeling, helpen ze benodigde vaardigheden te ontwikkelen en meer inzicht te krijgen in hun eigen ontwikkeling.

Samenwerking met ouders vinden we belangrijk. Iedereen draagt vanuit zijn rol en betrokkenheid bij aan het welbevinden en ontwikkeling van onze leerlingen.

Pijlers

De pijlers voor ons onderwijsconcept zijn:

- Brede ontwikkeling,
- Leren van en met elkaar,
- Inzicht in de eigen ontwikkeling (zelfbewust zijn).

HOOFDSTUK 2: ONDERWIJSKUNDIG BELEID

2.1 Onze praktijk

Brede ontwikkeling

Werken aan de brede ontwikkeling betekent voor ons gedegen onderwijs in de basisvakken (rekenen, taal, etc.), aandacht voor de creatieve vakken (handvaardigheid, muziek, etc.) en het aanleren van sociale vaardigheden (met anderen omgaan, communiceren, etc.). Wij willen elk kind in aanraking laten komen met zijn of haar kwaliteiten en ruimte geven om deze verder te ontwikkelen. Hiermee dragen we bij aan het zelfbewustzijn van de leerling.

Leren van en met elkaar

Kinderen worden op de Da Costaschool gestimuleerd om van en met elkaar te leren. Samenwerken draagt bij aan de cognitieve ontwikkeling, daar het enerzijds kan vragen om het toepassen van hogere orde denkvaardigheden. Bijvoorbeeld wanneer een leerling stof uitlegt aan een medeleerling. Anderzijds kan samenwerken met andere leerlingen ook uitdagen om te komen tot in de zone van naaste ontwikkeling. Bijvoorbeeld wanneer je je optrekt aan anderen.

Op sociaal-emotioneel vlak leren onze leerlingen, juist door samen te werken, vanuit meerdere invalshoeken te kijken, hun eigen ideeën aan te passen, maar ook voor zichzelf op te komen wanneer nodig. De leerkracht heeft hierbij een coachende rol.

Inzicht in de eigen ontwikkeling (zelfbewust)

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zicht leren krijgen op de eigen ontwikkeling. Door te weten welke kwaliteiten je als leerling hebt, welke zaken nog lastig zijn en hoe je dit het beste kunt aanpakken, zul je jezelf steeds beter kunnen ontwikkelen ([Zelfbewust en zelfbesef: wat is dat? Hoe ontwikkel je dat? \(desteven.nl\)](#)).

2.2 Onderwijskundige kwaliteit

In de kleuterbouw staat het spelend leren centraal. Wij werken met thema's, afgestemd op de belevingswereld van de kinderen. De thema's worden doordacht voorbereid, maar niet "in beton gegoten". De reken- en taalactiviteiten worden verweven in het thema. Observatie is belangrijk, zodat de leerkracht het onderwijs kan afstemmen op de behoefte van het kind. Hiervoor gebruiken we het instrument *MijnLeerlijn*.

In de groepen 3 t/m 8 worden in de ochtend en het begin van de middag de kernvakken aangeboden. In het tweede deel van de middag werken we thematisch en vakoverstijgend aan wereldoriëntatie, burgerschapsvorming (zie: hoofdstuk 2.3.4) en levensbeschouwing (zie: hoofdstuk 2.3.4 en hoofdstuk 6). Dit thematische aanbod biedt ruimte voor onderzoekend en samenwerkend leren. Op de vrijdag sluiten de vakdocenten op een creatieve manier aan bij de thema's.

Het *Expliciete Directe Instructiemodel* (EDI) vormt de basis van onze didactiek. De focus ligt hierbij op duidelijke uitleg en differentiatie. Met dit model komen we tegemoet aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. We werken opbrengstgericht. De onderwijsbehoeften van de leerling brengen wij in beeld middels analyse van de dagelijkse praktijk en de onderwijsopbrengsten.

Voor taalsterke en rekensterke leerlingen hebben we een aanpak ontwikkeld met verdiepend aanbod. Op de Da Costaschool bieden we dit aanbod zoveel mogelijk aan in de klas. De specialist begaafdheid ondersteunt de leerkrachten hiermee in alle groepen. Daarnaast is er voor meer- en hoogbegaafden vanaf groep 5 'de *BreinKrakers*' (plusklas). Wekelijks werken kinderen die daarvoor in aanmerking komen aan allerlei thema's, zelfstandig of in groepsverband. Kinderen uit de groepen 7 en 8 kunnen, als zij daarvoor in aanmerking komen, gebruik maken van het aanbod van "The class for the gifted" (extern aanbod, met betaling door ouders).

Voor kinderen die moeite hebben met de leerstof bieden we de verlengde instructie zoveel mogelijk in de klas aan. Daarnaast maken we gebruik van een leerkrachtondersteuner en/of onderwijsassistent. Binnen of buiten de groep worden leerlingen met een hulpvraag dan individueel of in kleine groepjes begeleid.

Wij vinden de inzet van ICT als hulpmiddel belangrijk. Op deze manier kunnen we nog beter afstemmen op de individuele behoeften van het kind. In de groepen 6 t/m 8 verwerken de leerlingen taal op een laptop. Verder zetten we de laptops ondersteunend in bij alle groepen, bijvoorbeeld om leerdoelen extra in te oefenen. We vinden het daarnaast belangrijk dat kinderen goed op de (digitale) toekomst worden voorbereid. Daarom zijn digitale geletterdheid en vaardigheden speerpunten de komende vier jaar (zie: hoofdstuk 2.3.3).

2.3 Basisvaardigheden

2.3.1 Taal

Er staat een stevige basis voor technisch lezen, waarbij er zowel voor de risicolezers als pluslezers extra aanbod is. We werken zoveel mogelijk preventief aan eventuele leesproblemen door halverwege groep 2 *BOUW!* in te zetten. Ook is er verdiepend aanbod binnen onze methode *Karakter* voor leerlingen die al ruim boven het groepsniveau zitten.

Voor taalverzorging en spelling hebben wij ook aanbod op alle niveaus. Naast extra ondersteuning van de groepsleerkracht, zetten we *Dexlex* in als adaptief oefenprogramma voor leerlingen met (mogelijke) lees- en spellingsproblemen. Ook is er verdiepend aanbod voor leerlingen die al ruim boven het groepsniveau zitten.

Wij scoren op de Citotoetsen *begrijpend lezen* boven het gemiddelde van Nederland. Onze ambities mogen, gezien onze schoolweging, echter hoger. Ons huidige aanbod moeten we daarbij ook onderzoeken (zie: hoofdstuk 8).

Wij verwachten dat we de komende jaren NT2-leerlingen binnen blijven krijgen, voornamelijk van hoogopgeleide expats. Het is wenselijk om ons aanbod daarop meer af te stemmen (zie: hoofdstuk 8).

2.3.2 Rekenen/wiskunde

In schooljaar 2022-2023 is de methode *Getal & Ruimte junior* aangeschaft. Deze methode stelt hoge doelen. Bij het "kansrijk organiseren" van ons onderwijs in de groepen 4 t/m 8 kwamen we erachter dat de grootste uitdaging ligt bij het aanbieden van het rekenonderwijs volgens de methode. Deze is immers geschreven voor 5 dagen per week onderwijs, terwijl de school op vrijdagen werkt met vakdocenten voor de groepen 4 t/m 8. Gezien onze populatie liggen hier ook kansen en hebben we vanaf schooljaar 2023-2024 *MijnLeerlijn* ingezet, in eerste instantie (als start) voor het rekenonderwijs. Hierbij draait het om meer leerdoelgericht werken en minder methode-afhankelijk, om zo het meest passende aanbod te creëren voor onze leerlingen. Analysevaardigheden van leerkrachten spelen hierbij een belangrijke rol. Leerdoelgericht werken en analyseren is een focuspunt in dit Schoolplan.

Wij scoren op de Citotoetsen boven het gemiddelde van Nederland. Gezien onze schoolweging mogen we bij rekenen/wiskunde echter hoger inzetten (zie: hoofdstuk 8).

2.3.3 Digitale geletterdheid vaardigheden en technische onderdelen

Vanuit wet- en regelgeving (OCW) moet 'Digitale Geletterdheid' een vast onderdeel worden van het onderwijs. Hierbij zal de Da Costaschool hulp van digicoaches ontvangen om een traject van implementatie naar complete autonomie hierin te verkrijgen. De digicoaches geven lessen aan de leerlingen en nemen leerkrachten mee in de wereld van mediawijsheid, ICT-basisvaardigheden en meer, tot een training en e-learning voor de leerkrachten om kennis bij te spijkeren of weerbaarder te worden en eventuele interactieve ouderavonden om de betrokkenheid van ouders te vergroten. Er zal voor onze school een plan van aanpak op maat worden opgesteld, welke door SCOH zal worden aangeboden (zie: hoofdstuk 8).

2.3.4 Burgerschap

De Da Costaschool is “een kleine school met een groot hart voor ALLE kinderen”. Wij staan open voor ieder, ongeacht geloofs- of levensovertuiging, achtergrond of identiteit. Dit geldt niet alleen voor (de ouders van) onze leerlingen, maar ook de teamleden van de school. De leerkrachten zijn in de klas leidend om dit uit te dragen, door onbevooroordeeld een dialoog te voeren over diverse onderwerpen.

Wij zien het als onze taak om onze leerlingen (mede) op te voeden tot evenwichtige, democratische, participerende, coöperatieve en algemeen ontwikkelde burgers van de Nederlandse samenleving. De kennis, houdingen en vaardigheden die hierbij horen zijn daarbij van belang. Dat vraagt ook om ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties, gerelateerd aan de doelen. Een uitdaging om dit vorm te geven, zeker ook omdat het niet altijd mogelijk is om te “meten” of elk doel is behaald.

Burgerschap is naar onze mening geen apart vak. Burgerschap zit verweven in het dagelijks “leven”, vindt op school plaats in interactie tussen leerkracht en leerlingen, leerlingen onder elkaar, in gebeurtenissen die voorvallen en, al dan niet noodzakelijk, besproken worden met elkaar en/of uitleg behoeven. Er zijn daarnaast ook concrete leerdoelen om de basiswaarden bij te brengen, in een logische opbouw van leerstof en aanpak om deze te bereiken.

Volgens Piet van de Ploeg (2023, *‘Het regent onvoldoendes voor Burgerschap. Wat is er aan de hand en wat is eraan te doen?’*) heeft de onderwijsinspectie de volgende 8 waardes geformuleerd die bij burgerschap aan bod moeten komen:

1. Vrijheid van meningsuiting
2. Gelijkheidsbeginsel
3. Begrip
4. Verdraagzaamheid
5. Afwijzen van onverdraagzaamheid
6. Afwijzen van discriminatie
7. Autonomie
8. Verantwoordelijkheidsbesef

Bij ons op de Da Costaschool zitten deze 8 waardes verweven in ons onderwijs. Hieronder een samenvatting van wat wij al aanbieden vanuit de diverse methodes/methodieken. De komende 4 jaar zullen we gebruiken om dit aanbod te verstevigen (zie: hoofdstuk 8).

In de groepen 1 t/m 8 maken we gebruik van *Trefwoord*. Bij deze methode staat levensbeschouwing en het gesprek hierover centraal. Tijdens deze lessen doen leerlingen kennis op over verschillende geloven en levensovertuigingen. Er is binnen deze thema's ruimte voor de dialoog met als doel het (onderlinge) begrip te verhogen.

We werken met *Da Vinci* in de groepen 3 t/m 8. Met hulp van deze methode werken we thematisch aan wereldoriëntatie en burgerschapsvorming.

Naast het opdoen van kennis bij *Da Vinci* over politiek, de positie van Nederland in Europa en de wereld, willen wij ook dat onze leerlingen “democratie” ervaren. Zo hebben wij een leerlingenraad, waar 2 leerlingen per bovenbouwgroep (groepen 6, 7 en 8) gekozen worden om de leerlingen van de school te vertegenwoordigen.

De koppeling naar de praktijk is ook belangrijk. Zo hebben we in de bovenbouw regelmatig lesprojecten en rondleidingen in overheidsgebouwen (bijvoorbeeld Tweede Kamer, gemeentehuis). De school heeft ook het oorlogsmonument in de Reinkenstraat geadopteerd (*‘Het Haagse Achterhuis’*). Jaarlijks verzorgt groep 8 hierbij de herdenking. Voorafgaand hieraan krijgen ze lessen over de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog en natuurlijk over de gebeurtenissen in de Reinkenstraat.

2.4 Pedagogisch-didactisch handelen

Wij gaan voor rust in de school en creëren op deze manier een kindvriendelijke en veilige leeromgeving. In de hele school maken wij gebruik van *Kwink*, een methode voor sociaal-emotioneel leren. Deze methode richt zich vooral op preventie (van bijvoorbeeld pesten) en de kracht van een sociaal veilige groep.

Ook monitoren we de veiligheid op school. De monitor '*Leerlingtevredenheid en veiligheid*' (uit: *Vensters*), afgenomen in 2023, bevestigt de fijne sfeer en de veiligheid bij ons op school. De kinderen uit de groepen 6, 7 en 8 beoordelen de school op 'tevredenheid' met een 7,6 en op 'sociale veiligheid' met een 8,6.

Onze school beschikt over een pestprotocol. Wij vinden het belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen. Ook beschikt de school over een aandachtsfunctionaris kindermishandeling/huiselijk geweld.

Het team van de Da Costaschool bestaat uit betrokken leerkrachten "... met een groot hart ..." voor kinderen, ouders en elkaar. Met elkaar zorgen zij voor rust in de school waardoor een kindvriendelijk en veilig leerklimaat ontstaat. Dit lukt alleen als de met zorg opgestelde SCOH-kernwaarden (verbinden, kansrijk en ontwikkelen) nageleefd worden. Daarbij is het van belang dat de missie en visie van de school onderschreven wordt.

Op basis van wederzijds vertrouwen en respect werken we samen, in teamverband en met ouders, aan een gemeenschappelijk belang: het gaat goed met het kind op sociaal-emotioneel en cognitief gebied. Dit is zichtbaar in ons onderwijsaanbod en de wijze waarop wij onderwijs geven, onze gesprekkencyclus, de zorg binnen de school, de schoolregels en de open deurencultuur waarbij contact altijd mogelijk is.

Onze didactische uitgangspunten komen tot uiting in onze wijze van aanpak van onze lessen. Uitgangspunt is dat we lesgeven volgens EDI. Deze passen we zoveel als mogelijk toe bij het instrueren van de leerlingen. We sluiten aan bij de vorige les (indien mogelijk) door deze weer in herinnering te brengen. Tijdens de daar opvolgende instructie door de leerkracht controleert hij/zij voortdurend of alle leerlingen deze begrijpen. Er wordt denktijd geboden, leerlingen mogen overleggen en er worden willekeurige beurten gegeven. Op deze wijze helpt EDI om alle leerlingen stapsgewijs de leerdoelen beheersen en succes ervaren: "Ik kan het!".

De leerkracht zorgt voor een goede voorbereiding en weet welk leerdoel hij/zij op het oog heeft. Hij/zij kent de beginsituatie ("Welke kennis hebben de leerlingen al?"), weet hoe te differentiëren en welke werkvormen in te zetten, welke leermiddelen er nodig zijn en in welke didactisch volgorde hij/zij het leerdoel aanbiedt. En, niet onbelangrijk, op welke wijze het resultaat wordt gemeten.

2.5 Ondersteuningsprofiel

De Da Costaschool is van mening dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs.

Onze school heeft de basisondersteuning op orde. Dit is te lezen in ons *Schoolondersteuningsprofiel (SOP)*. Binnen deze basisondersteuning is er aandacht voor kinderen die problemen ondervinden met de leerstof, maar ook voor de kinderen die meer aan kunnen. Zo hebben wij een leerkrachtondersteuner en/of onderwijsassistent en een specialist begaafdheid die de *BreinKrakers* (plusklas) organiseert.

Om aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van het kind en in een ononderbroken ontwikkeling te voorzien, bestaat de mogelijkheid op vervoegd door te stromen naar de volgende groep. Observaties, analyses van toetsresultaten, kindgesprekken en gesprekken met ouders dienen als basis voor de besluitvorming omtrent vervoegde doorstroming.

Wij monitoren de ononderbroken ontwikkeling van de kinderen met behulp van een leerlingvolgsysteem. Een leerling stroomt gewoonlijk in het basisonderwijs in op 4-jarige leeftijd. Het vroegtijdig signaleren van eventueel leer-en gedragsproblemen start vanaf het moment van binnenkomen. De leerlingen worden

geobserveerd in hun ontwikkeling en maken, afhankelijk van het leerjaar, methodegebonden en niet-methodegebonden toetsen (Cito). Van belang in dezen blijft de informatie die de ouders ons verstrekken. Onze gesprekkencyclus, met onder meer gesprekken met ouders van zorgleerlingen om de 6 tot 8 weken, maakt dat er snel en adequaat ingegrepen kan worden in afstemming van instructie, leerstof en verwerking.

Om te onderzoeken of er leerlingen zijn die mogelijk meerbegaafd zijn, maakt de school gebruik van signaleringslijsten HB (hoogbegaafdheid). De school beschikt over een leerkracht die gespecialiseerd is op dit gebied en ondersteuning biedt aan leerkrachten en leerlingen bij wie hiervan sprake is.

Een enkele keer wordt er getwijfeld over al dan niet doorstromen naar een volgende groep. De beantwoording van de onderliggende vraag: "Waar is voor het kind de meeste leerwinst te behalen?" dient als leidraad voor de te nemen beslissing. Belangrijk hierbij vinden we ook het positieve zelfbeeld van een leerling en de mate van zelfbewust zijn.

2.6 Ambities

- Versterken van het thematische aanbod, met reken- en taalactiviteiten (kleuterbouw) en met ruimte voor onderzoekend en samenwerkend leren (groepen 3 t/m 8) op gebied van wereldoriëntatie (m.b.v. *Da Vinci*)
- Ontwikkeling van een doorgaande lijn op burgerschap
- Versterken van de observatievaardigheden, analysevaardigheden en leerdoelgericht werken van de teamleden (m.b.v. *MijnLeerlijn*)
- EDI afstemmen op de onderwijsbehoeften van de Da Costaleerlingen (Da Costa EDI)
- Ontwikkelen (passender) aanpak NT2 leerlingen
- Plan van aanpak kerndoelen digitale geletterdheid (mrt 2024) opstellen (op leerling- en leerkrachtniveau), met inzet van digicoaches
- Ambities voor begrijpend lezen naar boven bijstellen en aanbod aanscherpen en/of aanpassen, passend bij de populatie
- Ambities voor rekenen naar boven bijstellen en aanbod aanscherpen en/of aanpassen, passend bij de populatie

HOOFDSTUK 3: PERSONEELSBELEID

3.1 Bevoegdheidseisen en bekwaamheden

Volgens wet- en regelgeving moeten leerkrachten de juiste bevoegdheid hebben om les te mogen geven op een basisschool. Tijdens de vorige schoolplanperiode merkten scholen dat het niet altijd meer lukte om bevoegde en gekwalificeerde leerkrachten aan te trekken en werd er iemand via een uitzendbureau voor kortere of langere tijd ingehuurd. Dat laatste gebeurt steeds vaker daar het lerarentekort meer en meer wordt 'gevoeld'. Het landelijk lerarentekort is inmiddels 9,5% van de werkgelegenheid voor leerkrachten en in Den Haag zelfs 17% (uit: *Onderwijsatlas primair onderwijs, 2023*). Het blijft dan ook lastig om ontstane vacatures te vervullen.

Ook de Da Costaschool blijft haar uiterste best doen om 5 dagen (in de groepen 1 t/m 3) of 4 dagen per week (in de groepen 4 t/m 8) een bevoegde groepsleerkracht aan te stellen (zie: hoofdstuk 1.2). Wanneer er in de loop van het schooljaar een groepsleerkrachtvacature ontstaat, is de kans groot dat deze niet vervuld kan worden. Het behouden van leerkrachten (én andere medewerkers) voor de school heeft dan ook prioriteit. Helaas, dat lukt niet altijd en kan het niet anders dan dat we op een andere wijze invulling geven aan het bemensen van een groep. Gelukkig heeft de school leraarondersteuners, tevens ook Pabo-studenten. Met begeleiding van een ervaren collega-leerkracht ('on the job' of op afstand) geven zij (deels) de lessen, waarbij we zoveel mogelijk trachten een bevoegde groepsleerkracht 'ernaast' te plaatsen als duo-collega. Zij worden dan ook goed begeleid en ondersteund.

Onze school is één van de scholen die deelneemt aan het project "*Opleiden in de school*". Dit is een samenwerking tussen SCOH en de Pabo InHolland, waarbij de scholen zich verplichten stagiair(e)s op te nemen zodat zij zich tot toekomstige leerkrachten kunnen ontwikkelen. We hebben één schoolopleider en enkele teamleden zijn opgeleid tot praktijkbegeleider. Ook het opleiden van zij-instromers is bij ons een mogelijkheid. De zij-instromer kan ook studeren aan een andere Pabo dan InHolland.

Nieuw aangestelde collega's worden gekoppeld aan een maatje, een vraagbaak voor vragen betreffende de afspraken en cultuur van de school. Startende leerkrachten (of ervaren, maar nieuw op school) worden daarnaast ook begeleid door de adjunct-directeur.

Collega's met persoonlijke ontwikkelwensen kunnen dit kenbaar maken en gezamenlijk wordt er bekeken naar de mogelijkheden om deze te honoreren. Ook staat de school open voor collega's met specifieke behoeften wat betreft werktijden indien deze voor hem of haar nodig en/of wenselijk zijn (bijvoorbeeld later beginnen of eerder eindigen om eigen kind naar school te brengen of van school te halen).

Op bovenstaande manieren probeert de school te voldoen aan de bekwaamheidseisen. Het uitgangspunt is dat er bevoegde groepsleerkrachten de lessen verzorgen voor de leerlingen. De school streeft ernaar om hieraan te blijven voldoen in de huidige schoolplanperiode. In de situaties waarin dit niet (helemaal) lukt, worden de lessen verzorgd door leraarondersteuners die tevens studeren aan de pabo.

3.2 Relatie naar het onderwijskundige beleid

De bekwaamheidseisen van vandaag zijn anders dan die van vroeger en ontwikkelen zich naar die van de toekomst. Dit betekent dat deze blijvend onderhouden moeten worden. Op schoolniveau wordt gekeken naar wat nodig is om goed onderwijs te kunnen blijven geven aan de leerlingen en/of van de (veranderende) koers die het team inslaat om de leerlingen beter te kunnen ondersteunen bij hun leerproces. De herziene missie, de visie en de pijlers van het onderwijsconcept zijn van invloed hierop. Met elkaar wordt dit besproken en uiteindelijk bepaald welke teamscholing aan bod komt om hieraan te kunnen beantwoorden. Dit kan trouwens ook op bouwniveau zijn; lesgeven aan kleuters/jonge kinderen vraagt (soms) andere kennis en vaardigheden dan aan leerlingen die in de bovenbouw zitten. Op schoolniveau zijn er jaarlijks studiedagen waarin het leren met elkaar centraal staat. Deze staan in het teken van school- c.q. onderwijsontwikkeling, passend bij onze schoolpopulatie en ontwikkelwensen die het team heeft t.a.v. het te geven onderwijs en zijn vooral gericht op

versterken van het didactisch handelen van de leerkracht. Vaak zijn dit langer lopende ontwikkelingen die soms meer schooljaren in beslag nemen (zie: hoofdstuk 2.6).

Ook is het mogelijk om op individueel niveau jezelf als teamlid te ontwikkelen. Dit is mede afhankelijk van de expertise die de school in huis wil of moet hebben (bijvoorbeeld een rekencoördinator), maar ook persoonlijke wensen van een teamlid kunnen worden gehonoreerd (bijvoorbeeld een onderwijsondersteuner wil leerkracht worden of een leerkracht wil de IB-opleiding volgen).

De Da Costaschool werkt met een gesprekkencyclus, uitgewerkt door SCOH. Hierbij gaat het om het voeren van “Het goede gesprek”, waarbij de input van het personeelslid centraal staat. Scholing is in het gesprek een belangrijk thema. Elk personeelslid kijkt welke scholing hij/zij wil volgen of welke nodig is in het kader van de professionele ontwikkeling, maar ook ontwikkeling betreffende scholing op bouw- en/of teamniveau worden dan besproken.

Om de pedagogische-didactische professionalisering van de leerkrachten te monitoren, maken we gebruik van de *Vaardigheidsmeter* (VHM) van *Cadenza*. De belangrijkste elementen van het vakmanschap van de leraar zijn ‘vertaald’ naar een kijkwijzer met alle relevante indicatoren van goed onderwijs. Iedere indicator is vervolgens uitgewerkt in vaardigheden die de leerkracht moet laten zien. Elke twee jaar wordt de VHM ingevuld en besproken met de leerkracht. Op deze wijze houdt de leerkracht zicht op zijn eigen ontwikkeling van groepsleerkracht.

Bij het (zodanig) aantrekken van nieuwe teamleden kijken we ook naar de extra kennis en vaardigheden die we als school nodig hebben om ons onderwijs vorm te geven. We zullen in het op te stellen profiel opnemen welke deze zijn en hierop selecteren.

3.3 De school als lerende organisatie

In de missie en visie van de school staan dat we het van belang vinden dat “leren van en met elkaar” voor onze leerlingen van belang is bij het geven van onze lessen (zie: hoofdstuk 1.4). Maar dat is natuurlijk niet alleen voor hen van belang, ook voor ons. Ook wij willen leren van en met elkaar, om op deze wijze vorm te geven aan de uitvoering van onze kerntaak. Teamleden zijn dan ook direct betrokken bij het opstellen van onze vernieuwde missie en visie en de drie pijlers van ons onderwijsconcept, en met elkaar geven we vorm om dit zo goed mogelijk te realiseren. Met name in ons pedagogisch-didactisch handelen zie je dit terug. Maar natuurlijk ook in hoe de school is georganiseerd, met de verschillende overlegmomenten (team- en bouwvergaderingen), de studiedagen en uiteindelijk de borging in kwaliteitskaarten. Tijdens studiedagen leren we zelf hoe we ons kunnen verbeteren, in de meest brede zin. Dat kan zijn in het aanleren van nieuw gedrag (wat veel oefening vraagt, dus langere tijd vraagt om eigen te maken) of door het leren gebruiken van een digitaal instrument (*MijnLeerlijn*) dat helpt om meer leerdoelgericht te werken en betere analyses te maken. Ontwikkelteams worden gevormd en de leden van een ontwikkelteam zijn de kartrekkers van hun onderdeel en zorgen voor implementatie én borging. De rol van de directie in dezen is dat zij zorgt voor samenhang, maar ook voortgang en controle en zodanig interventie als iets niet op gang komt (of misschien wel te snel gaat!).

Met elkaar geven we vorm aan de school, waarbij duidelijk is welke rollen of taken er zijn, waar de verantwoordelijkheden liggen en welke verwachtingen we hebben. Het team is tussen 2021 – 2023 geschoold met betrekking tot de professionele cultuur. Deze scholing heeft ons handvatten gegeven om als team met elkaar op professionele wijze in gesprek te gaan over ons onderwijs, over ons handelen en ons gedrag en dit te bespreken. Borging hiervan vraagt om inzet van ieder in dezen en draagt bij aan een positief werkklimaat, daar eenieder zich hieraan committeert in woord en houding.

3.4 Ambities

- Eigenaarschap bij het team versterken door specialisten en ontwikkelteams onderdelen van de schoolontwikkeling te laten 'dragen'
- Opstellen persoonlijk ontwikkelplan, gerelateerd aan de schooldoelen
- Voortzetten gesprekkencyclus leerkrachten (heeft stilgelegd i.v.m. wisselingen directie)
- Versterken PDSA-cyclus bij ontwikkelteams, met name de S en A
- Teamlid opleiden tot NT2-taalspecialist
- Teamlid opleiden tot (begrijpend) leesspecialist

HOOFDSTUK 4: STELSEL VAN KWALITEITSZORG

Kwaliteitszorg is de motor voor het onderwijs en omvat alle activiteiten en maatregelen waarmee we de onderwijskwaliteit bewaken en verbeteren. Het team weet wat de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie zijn en stemt het onderwijsleerproces hierop af. Tevens kijken we als team systematisch hoe de leerlingen zich ontwikkelen in ons onderwijs en of de gestelde doelen behaald zijn. Evalueren en analyseren hierbij zijn van belang, want juist door te kijken wat wel en wat minder of niet goed gaat, kunnen de werkpunten verbeterd worden. Evalueren en analyseren van ons aanbod bevorderen de kwaliteit ervan. Een professionele schoolcultuur (zie: hoofdstuk 3.3) is hierbij van belang, waarbij ieder teamlid zich verantwoordelijk voelt om te zorgen voor goed onderwijs.

In hoofdstuk 1.3 is onze leerlingpopulatie beschreven en aangegeven dat de school een hoog percentage kent van leerlingen die uitstromen naar Havo, Havo/VWO en VWO. Hoewel het percentage fluctueert, stroomt gemiddeld driekwart van onze leerlingen uit naar (een van de) bovengenoemde schooltypes. Op de eindtoets "behalen" de leerlingen van de Da Costaschool tot gemiddeld 4,5 punten boven het landelijk gemiddelde (Cito-eindtoets, schooljaren 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023). Op de *Doorstoomtoets* 2024 behaalden de leerlingen een score van gemiddeld 180 (havo en vwo-uitstroom).

4.1 Doelen op schoolniveau

In juni 2023 heeft de school een (interne) audit gehad vanuit SCOH. Een dag lang zijn diverse aspecten op de school onder de loep genomen, zijn er gesprekken gevoerd en lessen bezocht. Ook heeft er een documentenonderzoek plaatsgevonden. Met behulp van deze audit heeft de school een goed beeld gekregen van wat er goed gaat op school en welke zaken verder ontwikkeld zouden kunnen worden. Deze informatie is up-to-date en er zijn doelen geformuleerd welke we de komende planperiode gaan aanpakken, gevolgd door een korte uitleg.

4.1.1 Onderwijsconcept

In het schooljaar 2023-2024 zijn de missie en visie door het team opnieuw vastgesteld, eigenlijk aangescherpt. De hieruit voortkomende pijlers van het onderwijsconcept zijn teruggebracht naar drie pijlers. Deze pijlers moeten worden omgezet naar concrete doelen en deze zullen door het in gang zetten van acties geconcretiseerd moeten worden.

Ambitie: De "pijlers" van ons onderwijsconcept zijn uitgewerkt in concrete doelen of acties.

4.1.2 Eigenaarschap

Het team is betrokken bij beslissingen en veranderingen rondom het besluitvormingsproces en komt zo tot gezamenlijke ideeën en plannen. 'Leren van en met elkaar' is hierbij ons uitgangspunt. Onze betrokkenheid bij de school betekent, dat de verantwoordelijkheid voor het onderwijs een gezamenlijke is en waarvan wij allen eigenaar zijn. Dit betekent, dat onderdelen van het gezamenlijke onderwijsproces bij de teamleden komen te liggen die daarvoor dan specifiek verantwoordelijk zijn. Als voorbeeld: een teamlid is opgeleid tot rekencoördinator. Vanuit deze rol is hij/zij specifiek verantwoordelijk voor het proces rondom het rekenonderwijs en monitort hij/zij het rekenonderwijs en neemt het voortouw bij de verdere ontwikkeling van dit vakgebied.

Ambitie: Het vergroten van eigenaarschap voor het onderwijs en gedeelde verantwoordelijkheid van de teamleden.

4.1.3 Schoolambities

We zijn in staat om de onderwijsresultaten van de basisvakken goed te analyseren.

MijnLeerlijn is geïmplementeerd en wordt gebruikt om op groeps- en leerlingniveau het onderwijs in de basisvakken zo planbaar en doelgericht mogelijk aan te bieden. Hiertoe is het van belang dat we in staat zijn om goede analyses te maken van de opbrengsten van ons onderwijs.

Ambitie: Het realiseren van doelgericht onderwijs.

4.1.4 PDSA cyclus is geborgd

De S(tudy) uit PDSA is versterkt door een meer diepgaandere analyse en sterkere inzichten van het onderwijsleerproces. De cultuur van continue verbetering in de school is vergroot door de teamleden meer te betrekken door hen 'eigenaar' te maken van onderdelen van de kwaliteitsverbetering op school. De jaarkalender en de kwaliteitskaarten worden door de 'eigenaar' voorbereid, ter bespreking ingebracht bij een vergadering, geëvalueerd en waar nodig aangepast en uiteindelijk in het team geborgd.

Ambitie: Tijdens de overlegmomenten zoals de bouw- en teamvergaderingen worden de schooldoelen uit het School- c.q. Jaarplan geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De 'eigenaar' van het besproken onderdeel draagt hiervoor de verantwoordelijkheid.

4.1.5 EDI meer laten aansluiten

EDI is gericht op leerkrachtgestuurde instructie waaraan in principe alle leerlingen deelnemen. Deze is afgestemd op de populatie van de groep. Om zo effectief mogelijk deze instructie in te zetten, is het van belang dat de leerkracht steeds 'controle van begrip' bij de leerlingen nagaat: wordt de lesstof écht begrepen en kunnen er aanpassingen worden gemaakt?

Ambitie: Door al vroeg in de les 'controle van begrip' in te zetten, kunnen kinderen eerder zelfstandig aan het werk en/of meer uitdagend werk maken. Of kunnen zij eerder verlengd geïnstrueerd worden door hun leerkracht.

4.1.6 Onderwijsleerproces is in kaart gebracht

Lesbezoeken geven een goede indruk van het onderwijsleerproces. Een veilige en rustige sfeer, waarin leerkrachten en leerlingen elkaar positief benaderen en met duidelijke afspraken rondom het klassenmanagement. Feedback tussen leerkrachten, na bezoek van elkaars lessen, draagt bij aan betere lessen, welke zijn afgestemd op onze leerlingpopulatie.

Ambitie: Elk schooljaar door collegiale consultatie/lesbezoeken (minimaal 2x per jaar) de onderwijskwaliteit en afspraken borgen. Om het jaar afname VHM van *Cadenza*.

4.2 Doelen op groepsniveau

Mede naar aanleiding van de audit zijn er ook doelen op groepsniveau bepaald door het team. Deze worden hieronder uitgewerkt, gevolgd door ambities.

4.2.1 Analyse op groepsniveau

MijnLeerlijn is geïmplementeerd en wordt gebruikt om op groeps- en leerlingniveau het onderwijs in de basisvakken zo planbaar en doelgericht mogelijk aan te bieden. Hiertoe is het van belang dat we in staat zijn om goede analyses te maken van de opbrengsten van ons onderwijs.

Ambitie: We zijn in staat om de onderwijsresultaten van de basisvakken goed te analyseren.

4.2.2 Planmatig werken (PDSA-cyclus)

De school kan de S(study) uit het PDSA-model versterken. Het stilstaan bij het effect van de acties op de gestelde doelen en eventuele interventies zijn van belang. De ontwikkelteams spelen hierbij een belangrijke rol.

Ambitie: meer tijd nemen voor de evaluatie zal bijdragen aan een diepgaandere analyse en geeft meer of beter inzicht over de opbrengsten van de leerlingen en dus de kwaliteit van ons onderwijs (sterker aansluiten op het ontwikkelingsniveau en onderwijsbehoefte van onze populatie).

4.3 Doorlopende leerlijn en ontwikkeling

Een doorlopende leerlijn en ontwikkeling zorgen voor herkenbaarheid en houvast bij de leerlingen. Daarnaast geeft het leerlingen beter inzicht en meer zelfvertrouwen in hun leerproces. Leerlingen voelen zich competent of zijn zelfbewust op het moment dat ze weten wat ze kunnen verwachten, waar ze naartoe werken en wat ze wel en nog niet kunnen. Dit heeft een positief effect op de intrinsieke motivatie van leerlingen.

4.3.1 Kennis van de leerlijnen

Onder andere in ons onderwijskundig beleid (zie: hoofdstuk 2) en stelsel van kwaliteitszorg (zie: hoofdstuk 4) wordt omschreven hoe we er op school voor zorgen, dat de doorlopende lijn wordt gewaarborgd. Door schoolbreed onze missie en visie uit te dragen en voor een duidelijke structuur en aanbod te zorgen, weten onze leerlingen wat er van hen wordt verwacht.

Ambitie: Door het hebben van kennis van de leerlijnen, door het observeren van de leerlingen en analyseren van de opbrengsten is de leerkracht in staat zo doelgericht mogelijk het onderwijsleerprogramma aan te bieden.

4.3.2 Ambities m.b.t. opbrengsten

Onze leerlingpopulatie is uitgebreid beschreven in hoofdstuk 1. We zijn goed op de hoogte van de effecten (resultaten) van ons onderwijs. Bijna alle leerlingen behalen het niveau 1F. Meer uitdaging zit in het behalen van 1S/2F niveau. Hierbij scoren we onder het gemiddelde op basis van ons leerlinggewicht..

Ambitie: Voor alle vakgebieden (taalverzorging, rekenen en lezen) scoren we minimaal op het gemiddelde.

HOOFDSTUK 5: SPONSORBELEID

5.1 Sponsorbeleid

Bedrijven kunnen bijdragen aan goed onderwijs. Een bedrijf kan onze school sponsoren. Dit betekent dat onze school geld of goederen krijgt van een sponsor. In ruil daarvoor leveren we een tegenprestatie. We houden ons aan de afspraken zoals die zijn vastgelegd in het convenant *Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring*.

Op onze school hanteren we het volgende stappenplan:

1. Inhoudelijke afweging:
  - Is de sponsoring in overeenstemming met de taak en doelstellingen van de school?
  - Hoe groot is de sponsorbijdrage? Welke bedoelingen heeft de sponsor met zijn bijdrage?
  - Hoe verhoudt de tegenprestatie zich tot de bijdrage van de sponsor?
  - Draagt de sponsoring bij aan een of meer doelstellingen van de school?
  - Is de sponsoring in overeenstemming met goede smaak en fatsoen?

2. Afweging over de effecten van sponsoring:
  - Wat zijn de consequenties voor de school, de leerlingen, het personeel en de ouders?
Gebeurt de samenwerking vanuit maatschappelijke betrokkenheid?
  - Wordt er geen schade berokkend aan de ontwikkeling van leerlingen?
  - Komt de objectiviteit van de school niet in het geding?
  - Wordt de onderwijsinhoud niet beïnvloed?
  - Komt de continuïteit van het onderwijs niet in gevaar?

3. Zorgen voor draagvlak en verantwoording afleggen:
  - De MR moet instemmen met het sponsorbeleid en de afspraken met sponsors, ook voor afzonderlijke sponsorovereenkomsten.
  - De school informeert alle betrokkenen (personeel, leerlingen, ouders) over de sponsoraanpak van de school.
  - De school legt verantwoording af over het gevoerde sponsorbeleid in het jaarverslag.

De Da Costaschool onderschrijft bovengenoemde regels. Zij ontvangt op dit moment geen structurele sponsorgelden.

HOOFDSTUK 6: IDENTITEIT

6.1 Identiteit en diversiteit

Vanuit onze gedeelde schoolidentiteit willen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen tot sociale, zelfstandige en zelfbewuste jongeren, die kunnen samenwerken en verantwoordelijkheid kunnen dragen voor hun omgeving. Wij hopen binnen school een omgeving te creëren waarin zij zich hiertoe kunnen ontplooien door het vergaren van kennis en de ontwikkeling van vaardigheden en hun persoonlijke kwaliteiten.

De school staat open voor iedereen die zich thuis voelt bij onze manier van denken, leven en werken. We bieden ruimte aan ieder individu en er is respect voor ieders inbreng. Als school staan wij voor leren van en met elkaar en de waarden verbinden en ontwikkelen, waarbij leerlingen zichzelf en elkaar leren kennen, zodat zij kunnen uitgroeien tot wereldburgers.

Onze identiteit uit zich ook in de wijze waarop wij onze levensbeschouwing in de praktijk brengen. De waarden en normen die wij hierbij laten zien, zijn van geworteld in de (protestant-)christelijke traditie van de school, toegepast op de tijd van nu. Wij stellen dan ook dat "iedereen welkom is" op de Da Costaschool, een school die openstaat voor mensen uit Den Haag, een stad met een diverse populatie, ook binnen ons 'voedingsgebied' Duinoord. Het team is ook een afspiegeling van de stad Den Haag e.o. Er is een diversiteit van godsdienstige of levensbeschouwelijke achtergrond, maar zij vinden elkaar in de identiteit c.q. waarden en normen van de Da Costaschool.

Onze schoolidentiteit past in het streven van SCOH voor haar scholen zich te ontwikkelen naar 'de christelijke dialoogschool'. De filosofie hiervan is gebaseerd op het idee dat de christelijke identiteit en openheid en verbondenheid met andere levensbeschouwingen niet haaks op elkaar staan, maar harmonieus samen kunnen gaan. Onze uitgangspunten passen dan ook in dit streven.

6.2 Praktijk

We kiezen ervoor te werken met de methode Trefwoord als bron. Een reden hiervoor is dat in deze methode de leefwereld van het kind centraal staat. De kinderen worden door de eigentijdse verhalen en verhalen uit de Bijbel uitgedaagd na te denken over levensbeschouwelijke thema's die spelen in hun eigen leven en/of in de maatschappij. Daarnaast zijn er in de methode niet alleen verhalen uit de Bijbel opgenomen, maar worden er ook verhalen uit de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme geplaatst.

We vieren Kerst en Pasen. We besteden aandacht aan de betekenis van het feest. De religieuze uitingen (kerststal, adventskaarsen, verhaalplaten) in de klas en binnen de school voeren de boventoon.

6.3 Ambities

We zien de school als een oefenplaats voor leerlingen om met elkaar om te gaan en dus met andersdenkenden om te gaan. Diversiteit, andere identiteit of geloofsovertuiging zijn ook binnen de Da Costaschool aanwezig. In dialoog met elkaar kan dat leiden tot wederzijds begrip en respect voor elkaars meningen, waarbij het samenleven in de toekomst verrijkend is door alle kennis en ervaring opgedaan op school. Onze ambitie blijft om, met behulp van *Trefwoord*, *Da Vinci*, etc. hieraan aandacht te besteden. Onze kwaliteitskaart 'Identiteit' bespreken we daarnaast jaarlijks met het team om onze afspraken te borgen en levend te houden.

HOOFDSTUK 7: STRATEGISCHE KOERS

In dit hoofdstuk wordt de strategische koers van SCOH in relatie gebracht met de ontwikkelingen van de Da Costaschool. De richtinggevende uitspraken hierover zijn of worden de komende tijd verder uitgewerkt. De 'kopjes' van de subhoofdstukken zijn de onderwerpen. De 'vertaling' is van de school. In ons *Voorwoord* staat de link naar de strategische koers, waarin de onderwerpen worden uitgelegd.

7.1 Strategische koers SCOH op de Da Costaschool

Inclusief en divers

De gedachte achter inclusief onderwijs is dat ook ieder kind met een beperking welkom is op de school in de buurt. De leeromgeving moet zo zijn ingericht dat alle leerlingen kunnen meedoen. Voorwaarde daarvoor is dat scholen (gebouwen), leerkrachten en onderwijsondersteuners de tijd en ruimte hebben en voldoende toegerust zijn om les te kunnen geven aan een diverse groep.

In deze Schoolplanperiode en daarna gaat de school verder vormgeven aan dit onderwerp waarbij de volgende vragen centraal staan en beantwoord zullen moeten worden:

1. *Waar streef je naar op het gebied van inclusief onderwijs?*
2. *Hoe ga je bijdragen aan het opvangen van meer kinderen met een ondersteuningsbehoefte*
3. *Welke voorbereidende stappen kun je deze schoolplanperiode al zetten?*

Lerende organisatie

Niet alleen leerlingen leren van en met elkaar. Dat geldt ook voor ons, de professionals. Ook wij ontwikkelen ons door studiedagen welke gaan over interne schoolontwikkelingen. Hierin leren we hoe we veranderingen intern kunnen bewerkstelligen in de praktijk. Vaak komt dit het onderwijs aan de leerlingen rechtstreeks ten goede. Deze dagen vallen onder teamontwikkeling. Door collegiale consultatie en gerichte klassenbezoeken (gepland in de jaarplanning gericht op een van de ontwikkelingen) blijven we ons onderwijs met elkaar monitoren verbeteren.

Daarnaast zijn er ook collega's die zich scholen om ergens specialist in te worden, bijvoorbeeld in rekenen. Deze collega volgt bij een externe aanbieder de opleiding hiertoe en zorgt voor de vertaalslag naar de collega's binnen de school. Ook zijn er collega's die gebruik maken van het aanbod van de SCOH-academie. Hier worden korter of langer durende cursussen georganiseerd (bijvoorbeeld voor startende leerkrachten of voor zij-instromers), vraag op aanvraag vanuit het veld. Of er wordt deelgenomen aan leernetwerkbijeenkomsten (bijvoorbeeld voor ict'ers, adjunct-directeuren, administratief medewerkers, etc.). Op deze manieren houden we onze kennis op peil en brengen we deze zo praktisch mogelijk in de klas.

Natuur en duurzaamheid

We zijn met elkaar verantwoordelijk voor elkaar, voor de aarde en voor de natuur. Het past bij kinderen om hieraan aandacht te besteden, zowel in het kleine (dicht bij hun belevingswereld) als het grote (klimaatverandering). Dit al is van invloed op hun welbevinden, nu als later. Ook aandacht voor een gezonde leefstijl hoort hierbij.

Voor ons als volwassenen gelden deze zaken ook, waarbij er sprake is van een goede balans tussen werk en privé. Werkdruk wordt gevoeld, zeker als deze (te) hoog is en van invloed is op beide zaken.

Naar onze leerlingen zullen we via Da Vinci thematisch aandacht besteden hieraan, maar ook ingaan op grotere en kleinere gebeurtenissen in hun leven. Uitgangspunt: aandacht voor elkaar en de natuur.

En voor de teamleden: Aandacht voor elkaar, de omgeving en duurzame inzetbaarheid.

Onderwijskwaliteit

Het onderwijs op de Da Costaschool komt overeen met het onderdeel wat staat in de strategische agenda. Ons uitgangspunt is elke dag gaan voor goed onderwijs. De aan te leren vaardigheden en kennis helpen onze leerlingen voor later. Eerst om op het meest passende niveau van het voortgezet onderwijs in te laten stromen en voor later wanneer zij als volwassenen deelnemen als ‘burger’ aan de samenleving. Met name de combinatie van cognitieve, creatieve-muzische en technische ontwikkeling helpen hierbij de leerlingen om te ontdekken wie zij zijn. We hebben zicht op de ontwikkelde basisvaardigheden (inclusief burgerschap en digitale geletterdheid) bij de leerlingen en maken het aanbod zo passend mogelijk. We maken keuzes met behulp van het instrument MijnLeerlijn om zo doelgericht mogelijk te werken, waarmee we tijd creëren voor de brede ontwikkeling. Het thematische aanbod of projectmatige aanpak in de kleuterbouw of bij de midden- en bovenbouw van de wereldoriënterende vakken (als het kan sluiten de creatieve vakken hierbij aan) zorgen voor samenhang en meer begrip en houvast om de stof eigen te maken en te plaatsen.

Technologie

De technologische ontwikkeling gaan hard in de samenleving. Wat vandaag nieuw is, is volgend jaar al verbeterd en aangepast aan nieuwe omstandigheden en eisen. Ook in het onderwijs, wel met de kanttekening dat proces niet zo snel verloopt. We staan aan de basis: eerst het aanleren van deze vaardigheden door het opdoen van kennis en ervaring. Wel in het hier en nu, maar gericht op de toekomst, eerst het voortgezet onderwijs en dan verder. Digitale (hulp)middelen komen de school in en faciliteren het onderwijs. Ze helpen leerling en leerkracht, weliswaar op divers niveau.

Digitale geletterdheid is belangrijk voor leerlingen als voor de volwassenen. Deze zullen we op peil moeten brengen of houden, maar ook mogelijk verder ontwikkelen.

Doorgaande lijn 0-12

De school streeft een doorgaande lijn in het leerproces van de leerlingen na. Onze leerlingen komen binnen op de leeftijd van 4 jaar en hebben vaak een of meer dagen per week op de kinderopvang gezeten. Er is nog geen inhoudelijke afstemming van werkwijzen en inhoudelijke thema's in voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang.

Kansrijk organiseren

De Da Costaschool heeft sinds januari 2023 onze uitwerking van het ‘kansrijk organiseren’ geïmplementeerd. Eerst is hiertoe een plan opgesteld (onder druk opgesteld i.v.m. het niet ingevuld krijgen van vacatures) en deze is met team en ingehuurde vakspecialisten vormgegeven. De periode tot de zomervakantie 2023 is dit plan in de praktijk uitgevoerd. Voorafgaand aan de start van het schooljaar 2023 – 2024 hebben we als team besloten om op deze manier te blijven werken, daar ook de meerwaarde voor de leerlingen groot is. Ook ouders en de leerlingenraad (die bij het proces zijn betrokken geweest) waren voor. Ouders hebben in de praktijk gehoord en gezien (open dagen) hoe het loopt. Onze specialisten kunnen hun creatieve/muzische lessen inhoudelijk meer verdiepend aanbieden (zij sluiten vaak aan bij de thema's die op school aan bod komen) en de groepsleerkrachten richten zich meer op de basis- en wereldoriënterende vakgebieden. Op deze wijze zorgt de school voor een goed aanbod van basisvaardigheden en brede vorming.

De Da Costaschool is binnen SCOH bekend als een voorbeeldschool en ook scholen van andere besturen komen langs om deze ontwikkeling in de praktijk te zien. Inmiddels heeft “Andersom Den Haag” een video gemaakt en deze is te zien op de website van Andersom Den Haag. Ook SCOH heeft een video gemaakt rondom de pijlers ‘kansrijk organiseren’.

HOOFDSTUK 8: MEERJARENPLANNING

Onderwerp	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027	2027 - 2028
Versterken van het thematisch aanbod in hoeken op verschillende niveaus (1-2) met "rijk" aanbod, waarbij de aanpak voor NT2-leerlingen wordt meegenomen.	Kleuterbouw, rekenspecialist en meer-begaafdheids-specialist ontwikkelen plan om de hoeken te versterken. Studiedagen en inhuur van externen.	Implementatie van het plan en directe evaluatie en bijstelling ervan. Studiedag en inhuur van externen.	Borgen van het thematisch aanbod en zonodig bijstellen. Vastleggen in Kwaliteits-kaart.	Jaarlijks evalueren en (indien nodig) bijstellen van de Kwaliteits-Kaart.
door onderzoekend en samenwerkend leren bij Da Vinci (3-8).	Instellen van werkgroep. Afspraken samenwerkend leren borgen. Onderzoekend leren implementeren in Da Vinci (maken van afspraken en deze toevoegen in kwaliteits-kaart).	Evalueren samenwerkend leren Onderzoekend leren verder ontwikkelen (idem).	Samenwerkend leren evalueren. Onderzoekend leren verder ontwikkelen (idem).	Samenwerkend en onderzoekend leren evalueren en borgen (idem).
met aandacht voor natuur en duurzaamheid (1-8)	X	X	Onderdelen Natuur en duurzaamheid ontwikkelen voor het thematisch aanbod.	Implementatie Natuur en duurzaamheid.
Ontwikkelen passend(er) aanpak NT2 leerlingen (opleiden specialist).	Opleiden collega tot NT2 specialist.	NT2 specialist ontwikkelt aanbod kleuters (met kleuterbouw).	NT2 specialist ontwikkelt aanbod kleuters en leerjaar 3 (met kleuter- en middenbouw).	NT2 specialist ontwikkelt aanbod leerjaar 3 (met middenbouw).

Ontwikkelen passend(er) aanpak NT2 leerlingen (gezien instroom bij kleuters), in samenhang met versterken thematisch aanbod) (bouwniveau).	Voorbereiding kleuterbouw: NT2 tijdens bouw bespreken, inzetten op aanbod woordenschat (voorlezen en in hoeken).	Aanbod NT2 ontwikkelen en beschrijven in Kwaliteitskaart NT2 (kleuters). Deze vaststellen.	Implementeren en tevens bijstellen kwaliteitskaart NT2 (kleuters).	Evalueren en borgen van de afspraken aanbod NT2 (kleuters).
Ontwikkelen passend(er) aanpak NT2 leerlingen (leerjaar 3).	X	X	Aanbod NT2 ontwikkelen en beschrijven in Kwaliteitskaart NT2 (groep 3).	Implementeren en tevens bijstellen kwaliteitskaart NT2 (leerjaar 3).
Verhogen ambities Begrijpend Lezen (aanbod aanscherpen of aanpassen).	Teamtraining begrijpend lezen	Opleiden collega tot leesspecialist.	Leesspecialist her-ontwikkelt aanbod (aanpassen / aanscherpen) begrijpend lezen en beschrijft deze in Kwaliteitskaart BL. EDI aanpak m.b.t. controle van begrip hierbij meenemen en opnemen in Kwaliteitskaart.	Implementeren en tevens bijstellen kwaliteitskaart BL.
Verhogen ambities Rekenen/Wiskunde (aanbod aanscherpen of aanpassen).	Teamniveau: Drieslagmodel herhalen en borgen. O.l.v. reken-specialist	Rekencoördinator en team voeren Plan van Aanpak uit (nog te maken)	Evalueren en borgen van het aanbod.	Evalueren en bijstellen van het aanbod.
Doelgericht onderwijs realiseren m.b.v. goede analyses.	Teamtraining analysevaardigheden van de leerkrachten.	De geleerde analysevaardigheden toepassen na afname van toetsen en tijdens groepsbesprekingen.	Op individueel en op groepsniveau is de leerkracht in staat te analyseren en hieraan uitvoering te geven	Idem.

<p>Plan 'burgerschap' opstellen (2.3). Uitgangspunt: het huidige aanbod verstevigen (hoe dit te doen?) en uitbreiden met de 8 waardes (in Trefwoord, Da Vinci, leerlingenraad, lesprojecten in overheidsgebouwen, Reinkenstraat).</p>	<p>Ouderavond ter verkrijging van input van wat ouders van belang vinden.</p>	<p>Implementatie (deel van) PvA in lessen Da Vinci, Kwink, Trefwoord. Gedurende schooljaar evalueren en bijstellen.</p> <p>In Trefwoord toevoegen onderdeel Identiteit (Dialogschool).</p>	<p>Implementatie (deel van) PvA in lessen Da Vinci, Kwink, Trefwoord. Gedurende schooljaar evalueren en bijstellen.</p>	<p>Borgen 'Burgerschap' in de diverse vakgebieden.</p>
<p>Ontwikkelteams en specialisten.</p> <p>Eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid versterken: Specialisten en OT's onderdelen van de schoolontwikkeling laten dragen.</p> <p>PDSA-cyclus OT aanscherpen, met name de S en A</p>	<p>50% van het jaarplan wordt gedragen door een OT of specialist. 3x per jaar overleg over gang van zaken in MT.</p> <p>Tijdens deze overleggen de S en A (PDSA cyclus) aan bod laten komen.</p>	<p>65% van het jaarplan wordt gedragen door een OT of specialist. 3x per jaar overleg over gang van zaken in MT.</p> <p>Tijdens deze overleggen de S en A (PDSA cyclus) aan bod laten komen.</p>	<p>90% van het jaarplan wordt gedragen door een OT of specialist. 3x per jaar overleg over gang van zaken in MT.</p>	<p>100% van het jaarplan wordt gedragen door een OT of specialist. 3x per jaar overleg over gang van zaken in MT.</p>
<p>Plan aanpak digitale geletterdheid opstellen. Scholing op digitale geletterdheid (digicoaches, plan SCOH).</p>	<p>Ouderavond ter verkrijging van input van wat ouders van belang vinden.</p> <p>Opstartjaar digitale geletterdheid, nulmeting (jaar 1).</p>	<p>Uitvoeren plan digitale geletterdheid (jaar 2).</p>	<p>Borgen plan digitale geletterdheid.</p>	<p>X</p>
<p>MijnLeerlijn.</p>	<p>Instellen werkgroep MijnLeerlijn.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>
<p>Rapporten.</p>	<p>Ontwikkelen van kleuter-rapport.</p> <p>Maart '25: nieuw</p>	<p>Ontwikkelen rapporten groep 3-8.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>

	kleuterrapport gaat mee.			
EDI passend maken bij de populatie en implementeren.		EDI training reprise schoolafspraken maken.	EDI borgen.	EDI evalueren en zondig nieuwe afspraken maken.
Kwink.	Borgen afspraken Kwink.	Jaarlijkse evaluatie.	Jaarlijkse evaluatie.	Jaarlijkse evaluatie.

HOOFDSTUK 9: INSTEMMING SCHOOLPLAN

Datum: 23-05-2024

Handtekening:

Directeur ad interim Da Costaschool

A. Geleijnse

Datum: 14-06-2024

Handtekening:

Voorzitter MR Da Costaschool

J. Stans

Datum:

Handtekening:

Lid College van Bestuur

J. Snippe